

Verbetering natuurkwaliteit Westduinpark

“Wat is er gedaan aan natuurherstel en
wat gaat er nog gebeuren”.

Klankbordgroep Westduinpark

01 oktober 2024

Verbetering natuurkwaliteit Westduinpark

Projectplan bestond uit verschillende deelgebieden, namelijk:

- Zuidwestelijk gedeelte Westduinpark: het bevorderen dynamiek duinen (specifiek aan zeezijde)
- Natte Pan: natuurherstel vochtige duinvallei en duinplas
- Wieringsestraat: het bevorderen dynamiek
- Zenderpark Scheveningen

Zuidwestelijk gedeelte Westduinpark

Kenmerkend voor dit deelgebied

- landschappelijk nog goed intact is; het voorkomen van enkele enkelvoudige uitblazingsvalleien en paraboolduin complexen
- aanwezigheid van natuurlijke dynamiek (abiotische kenmerken): zandtransport van strand naar duin (directe ligging aan zee)
- de grootte en aaneengeslotenheid gebied
- de aanwezigheid van kenmerkende zgn. 'vegetatiestructuurtypen' zoals duingraslanden, lage en hoge duinstruwelen en duinbos
- het voorkomen van het habitatype 'witte duinen'
- de aanwezigheid van habitattypen: witte en grijze duinen, duindoornstruweel en duinbos
- de beperkte recreatieve invloed

Zuidwestelijk gedeelte Westduinpark

- Knelpunten

- sterke vergrassing/ verruiging van droge duingraslanden,
- Verstruweling,
- het ontbreken van natuurlijke grazers,
- hoge dichtheid en ligging van verharde wandelpaden,
- zeer veel gebiedsvreemde plantensoorten m.n. houtige gewassen,
- verstoring van aanwezigheid van restanten van opgeheven verharde wandelpaden,
- aanwezigheid duinvreemde soorten.

Zuidwestelijk gedeelte Westduinpark

Oplossingen

het afplaggen van de zuidhellingen en valleien: aan de zeezijde gelegen deelgebieden de natuurlijke dynamiek toe te staan

de verharde paden omzetten in onverharde en/of halfverharde gemarkeerde wandelpaden

paden zo veel mogelijk in de valleien resp. in de 'laagtes' situeren

bestaande uitzichtpunten te handhaven en recreatief optimaliseren

gebiedsvreemde soorten zoals rimpelroos en andere exoten verwijderen

afrasteringen zo veel mogelijk te verwijderen

maatregelen voor bosontwikkeling, zoals het dunnen, van het aanwezige duinbos

Gebied voor en na de uitvoering

De natte pan: herstel vochtige duinvallei

Kenmerkend voor dit deelgebied

- dat het landschappelijk nog redelijk intact was,
- de grootte en aaneengeslotenheid van de vallei,
- de aanwezigheid van abiotische kenmerken,
- de gehele vallei bestond uit esdoornbos met lokaal struweel,
- het freatisch grondwater dicht op en onder het maaiveld in de gehele vallei.

Natte pan

Oplossingen

- het creëren van natuurvriendelijke oevers (breed mogelijk gradiënt tussen droog duin en open water),
- het verwijderen van organisch verrijkte bodems vochtige duinvallei,
- het verwijderen van houtige begroeiingen in Vallei Natte Pan,
- reliëfherstel,
- afplaggen van de valleien,
- verwijderen van duinvreemde soorten.

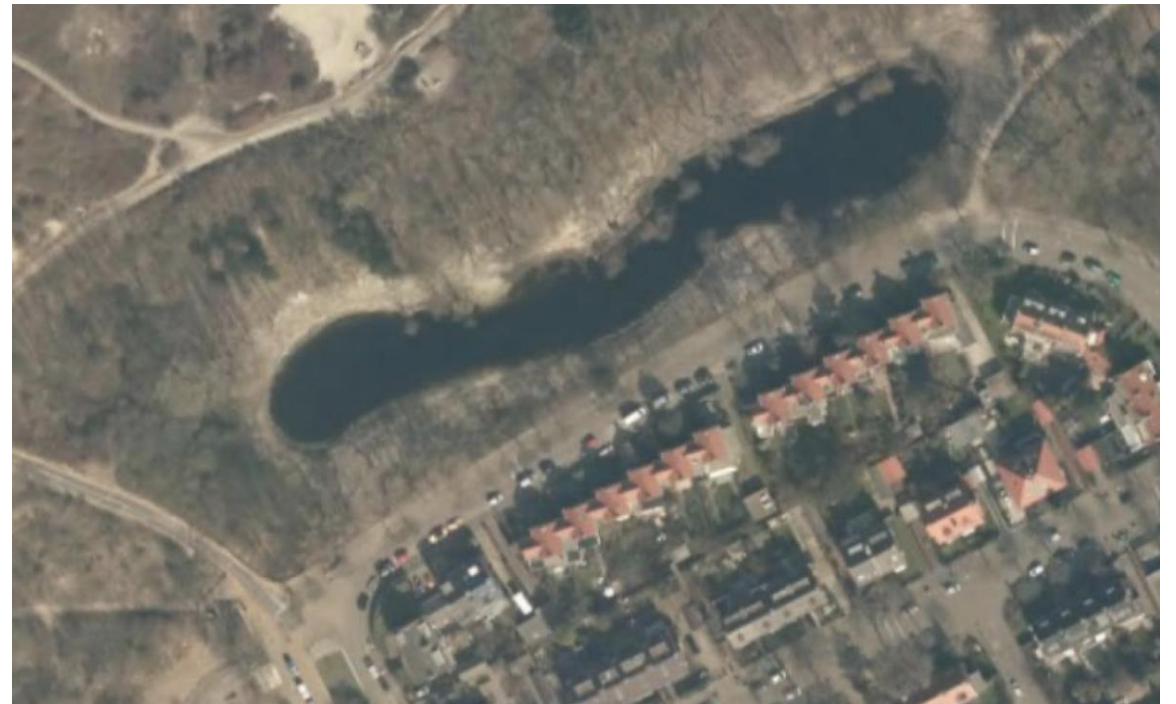
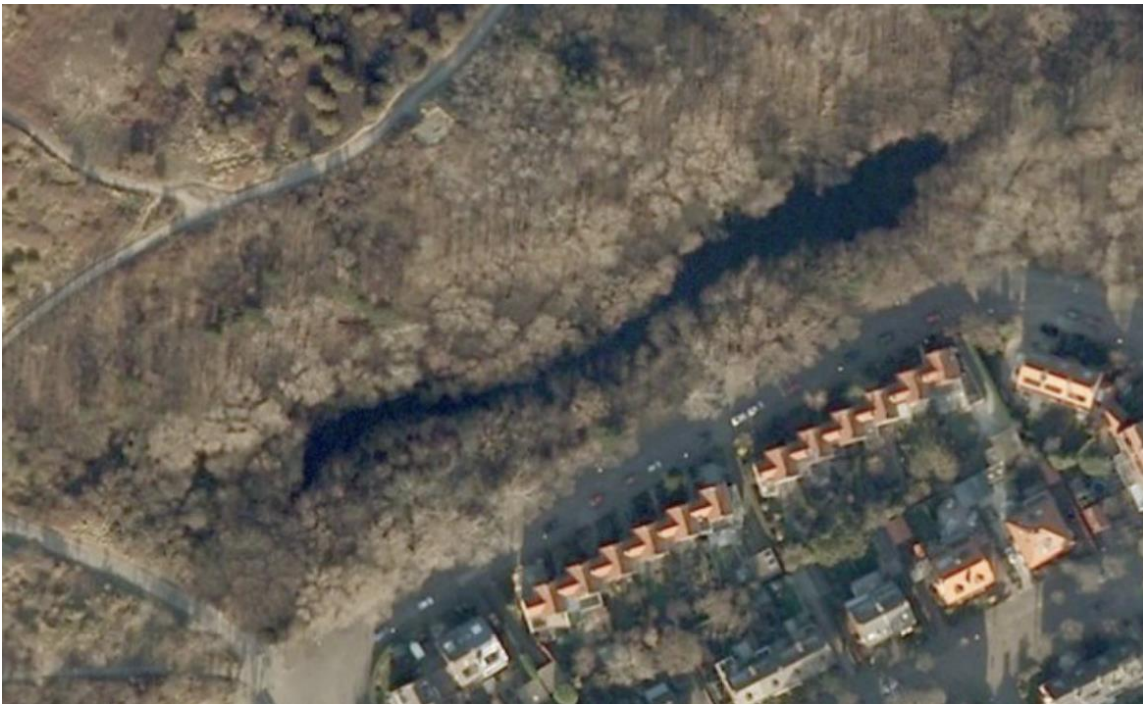

Natte pan voor en na de uitvoering

Duinplas voor en na uitvoering

- bomen rond de oevers zijn verwijderd,
- oevers zijn aangepast door brede gradient nat- droog,
- de plas is schoon gemaakt,
- duinvreemde soorten zijn verwijderd,
- door ontbreken van natuurlijke grazers is het gebied in de begrazing gezet,
- en er is een vogel kijkwand geplaatst.

Wieringsestraat

Kenmerkend voor dit deelgebied

- landschappelijk nog redelijk intact is,
- aanwezigheid duinvreemde soorten,
- aanwezigheid van natuurlijke dynamiek (abiotische kenmerken): zandtransport van strand naar duin (directe ligging aan zee)
- de grootte en aaneengeslotenheid gebied
- duingraslanden, lage en hoge duinstruwelen en duinbos sterk beïnvloed honden en illegale betreding,
- grote recreatieve invloed (bewoners) en aanwezigheid racebaan fietsers, hoge dichtheid en ligging van aan verharde wandelpaden,
- sterke vergrassing/ verruiging van droge duingraslanden,
- het ontbreken van natuurlijke grazers.

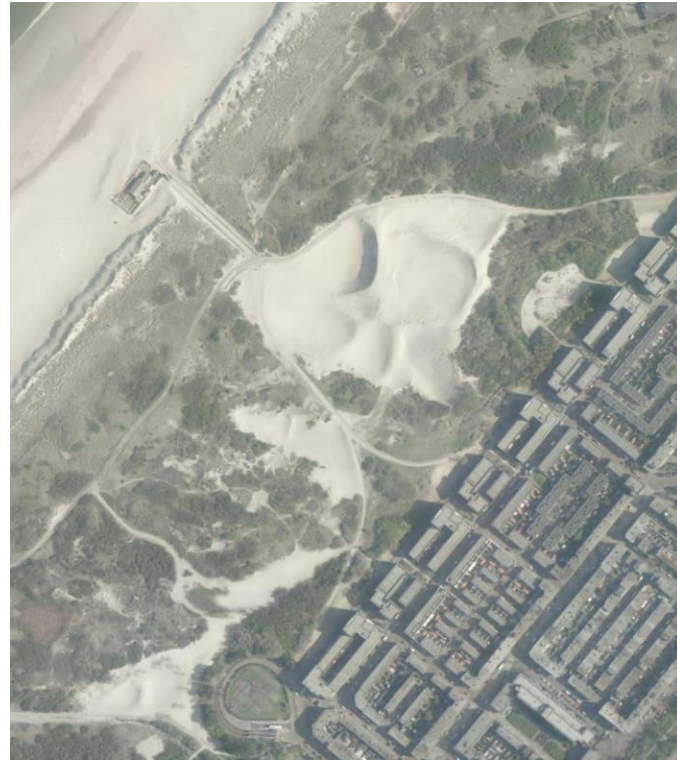
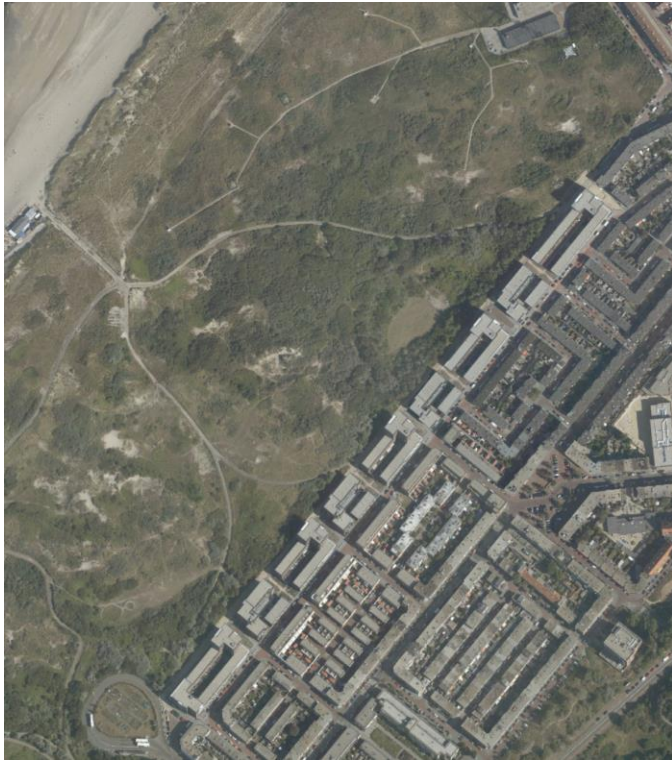
Wieringsestraat

Oplossing

- het afplaggen van de zuidhellingen paraboolduin,
- verwijderen van houtige begroeiingen(pluk- en trekmethod) deels zuidhellingen en valleien,
- reliëfherstel,
- afplaggen van de valleien,
- verwijderen van duinvreemde soorten,
- het landschappelijk herinrichten gebieden,
- het verwijderen/ omvormen/ verleggen van deels bestaande wandelpaden,
- het verwijderen van Rimpelroos.

Voor en na uitvoering

Het konijn, de beheerder van het duin

- Het konijn graast, het knaagt en graaft. Door al die activiteiten worden de effecten van stikstof op het duin grotendeels voorkomen,
- Door myxomatose en VHS (var. 1 t/m 3) is het aantal konijnen vrijwel verdwenen uit het duin,
- Hierdoor meer vergrassing en verstruweling in het duin,
- Optioneel is het inzetten van andere grazers.

Conclusie:

- Westduinpark is van rimpelroosduin omgevormd in een dynamisch soortenrijk duin,
- duin reliëf is door het natuurlijke proces (wind) hersteld,
- natuurlijke abiotische processen vinden plaats (zand, wind en water),
- duinvreemde soorten zijn in de deelgebieden grotendeels verwijderd,
- duineigen soorten hebben zich gevestigd,
- vochtige duinvalleien zijn in eren hersteld,
- meer recreatieve natuurbeleving,
- door ontbreken van natuurlijke grazers zijn andere grazers uitgezet.

Vervolg kwaliteit verbetering maatregelen

In het beheer van het Westduinpark spelen de volgende vragen waarvoor vanuit het beheer een antwoord wordt gezocht. Het betreft:

- heroriënteren van de strandslagen, waardoor verstuingen het achterliggende duin kunnen bereiken,
- het aanbrengen van kerven in de zeereep om doorstuiven naar het achterliggende duin te bevorderen,
- het omvormen van het Vierkante bos naar een natuurlijk duin. Door hier te herprofilen kan oorspronkelijk reliëf hersteld worden en ontstaan er nieuwe kansen voor de ontwikkeling van met name grijze duinen,
- het verwijderen en saneren van diverse verontreinigde storten, het aanbrengen van schoon zand en reliëfherstel.

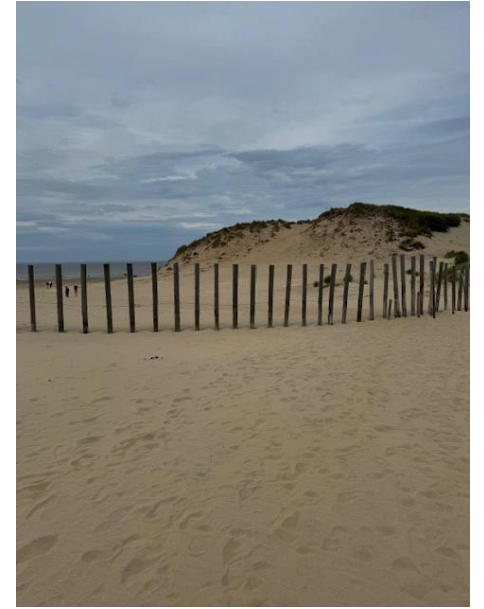
Heroriënteren van de strandslagen

- de kust langs het Westduinpark groeit aan, zand dat vanaf de Zandmotor wordt aangevoerd,
- veel zand wordt tegen de zeereep afgezet, maar er stuift weinig door naar achterliggend duingebied,
- de dynamiek in de duinen achter de zeereep is door de natuurherstelprojecten vergroot met als gevolg dat de duinen wegstuiven van de zeereep,
- hiermee is het tussenliggende uitstuifzone waar de waterkering ligt een zandtekort ontstaat en is het profiel van de waterkering te laag,
- er is dus voldoende zand aanwezig. Het is nu gewenst dat dit zand ook verder naar binnen komt,
- het doorstuiven is een manier om het zand meer landwaarts in het profiel te krijgen en het zandtekort in de tussenzone aan te vullen. Hiermee wordt de waterkering van nieuw zand voorzien, waardoor het duin meegroeit met de zeespiegelstijging (klimaatbestendig),
- het versterken van doorstuiven is gunstig voor de ontwikkeling en kwaliteit van Natura2000 habitattypen (H2120 Witte duinen en H2130 Grijze duinen).

Het aanbrengen van kerven in de zeereep

- door middel van het kerven van de zeereep worden plaatsen gecreëerd waar zand kan doorstuiven (op enkele plekken is de mogelijkheid beperkt vanwege ligging van het recreatieve fietspad),
- bij voldoende doorstuiven kan het duinreliëf in ere worden hersteld ende waterkering wordt van zand voorzien en meegroeien met de zeespiegelstijging (zonder dat afbreuk doet aan de recreatieve voorzieningen),
- op die plekken zullen aanvullende maatregelen genomen moeten worden.
- onderzoek is gewenst naar de meest geschikte locaties waar kerven kansrijk zijn, rekening houdend met het reliëf, het omringende landschap, de aanwezige vegetatie, bestaande infrastructuur paden, leidingen, elektra, strandpaviljoens, funderingen e.d.

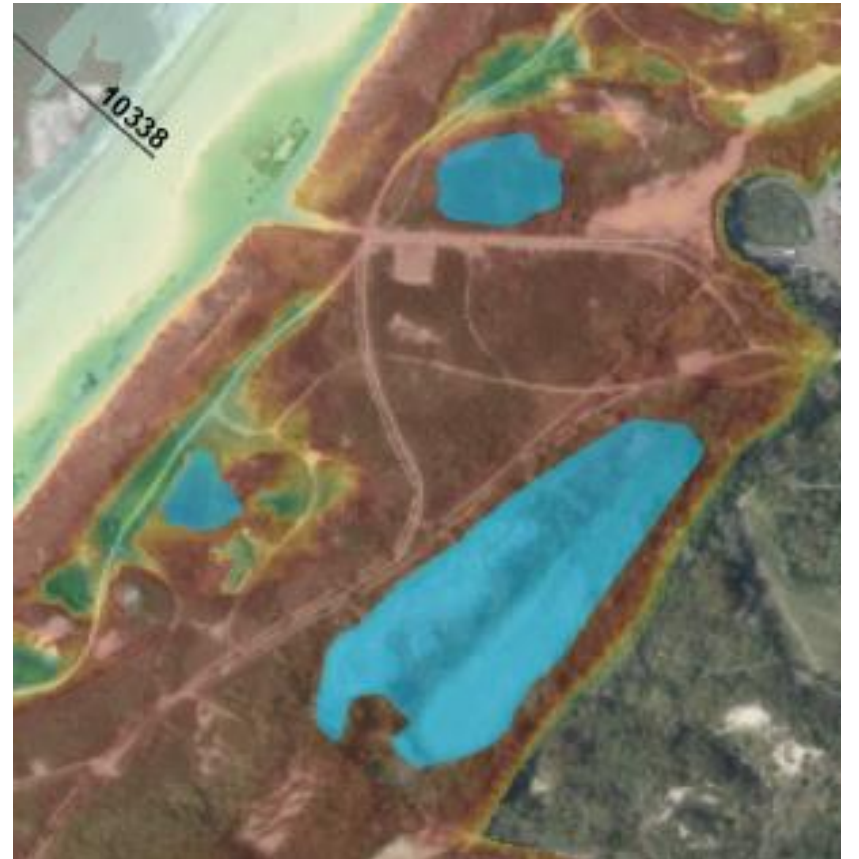
Het omvormen van het Vierkante bos naar een natuurlijk duin

- het deelgebied “het Vierkante bos” betreft bos dat tussen 1901 en 1925 is aangeplant,
- het bos bestaat voornamelijk uit exoten (geen habitatype aanwezig),
- het reliëf bestaat uit een afgevlakte stort dat in het verleden is opgevuld met zand uit de haven van Scheveningen,
- het herprofilering (modeleren) van het “oorspronkelijk” reliëf,
- het doel is het verwijderen van het bos en omvormen naar grijze duinen,
- het verwijderen van het bos biedt de mogelijkheid(circa 6 hectare) open duin met ontwikkeling van grijs duin (prioritair habitatype),

Vuilstorten

- ten zuidwesten van Duindorp liggen één omvangrijke en twee kleinere vuilstorten met een totaal oppervlakte van 6ha groot,
- deze vuilstorten zijn in het geheel afgedekt met een laag teelaarde/klei.
- het is onbekend wat zich verder in de vuilstorten (depots) bevindt, maar het geheel is afgedekt met een schone bodemlaag,
- deze vuilstorten zijn vlak en vormen extreem onnatuurlijke elementen in het duinlandschap,
- het doel is het saneren van de verontreinigingen (vuilstorten) en het doen van reliëfherstel van het kunstmatig reliëf en het creëren van nieuwe oppervlaktes aan schone duinnatuur,
- Door de vuilstorten te saneren kan landschappelijk verbindingen worden gemaakt tussen strand, zeereep en het achterliggende duinen.

Vervolg kwaliteitsverbetering maatregelen

Doelstelling van deze maatregelen is

- het versterken van de waterkering,
 - herstel van het landschap,
 - verwijderen van exoten,
 - en verbeteren van de randvoorwaarden voor de ontwikkeling van Grijze duinen.
-
- Onderzoek vindt volgend jaar plaats. Het bestaat uit een visiedocument waarin wordt uitgewerkt wat de huidige toestand is van het Westduinpark, wat de doelstelling zijn voor het beheer, en hoe het vervolg kwaliteitsverbetering in het Westduinpark gerealiseerd kan worden.

Vragen

